

Pilegrimsleden fra Haslum kirke til Hellerud gård

Kulturminnene som blir presentert på kommunens hjemmesider i 2004 dreier seg om veier. Folk har til alle tider foretatt ferder over kortere eller lengre strekninger, over jorder og fjell, gjennom skoger, over vann, til fots, på hesterygg og i kjøretøy og fartøy av alle slag. Spor etter ferdsele finner vi på kryss og tvers i kommunen.

Vi har delt inn beskrivelsen av Pilegrimsleden i Bærum i tre. I månedens kulturminne for juni beskrev vi pilegrimsleden fra Faabro ved Oslogrensen til Haslum kirke. Her beskriver vi traséen videre fra Haslum kirke gjennom Bærumsmarka og ned i Lommedalen til Hellerud gård i Lommedalen. I august følger vi leden fra Hellerud via Øvre Jonsrud til Amtsbroen mellom Bærum og Hole kommuner på fylkesgrensen mellom Bærum og Buskerud. (Se mer om Pilegrimsleden i den generelle innledningen i månedens kulturminne for juni 2004.)

Etter Haslum kirke krysser pilegrimsleden Øverlandsbekken over den hvelvete steinbroen fra 1838. Broen kom da det ble gjort utbedringer etter at Den bergenske kongevei ble postvei i 1825. Den ligger på det eldgamle brostedet hvor oslobispen Jens Nilssøn krysset Øverlandsbekken i 1594.

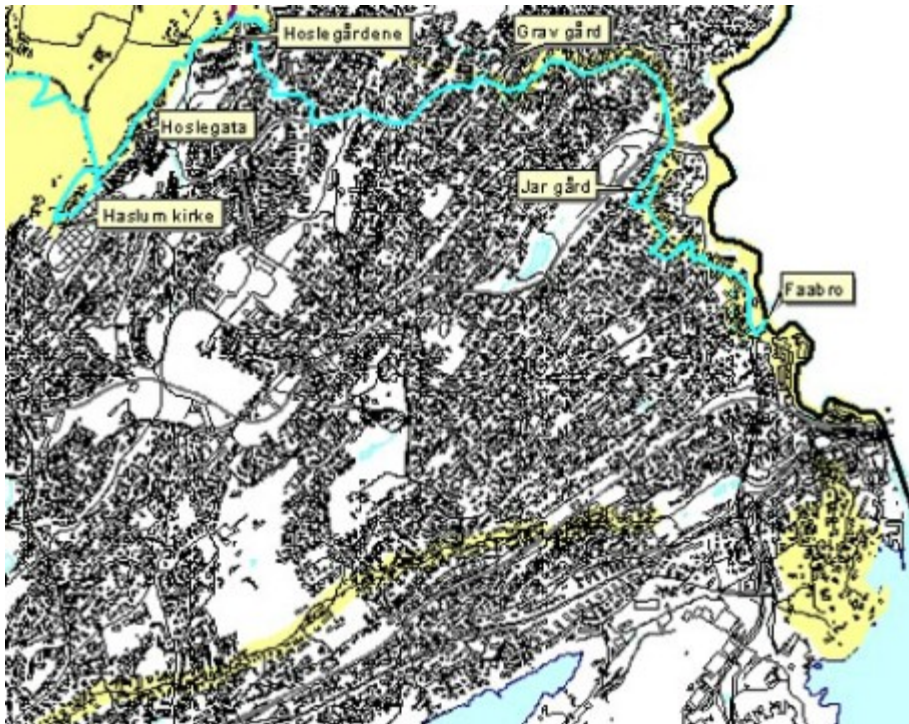

Like vest for Øverlandstunene med 1800-talls bygningsmiljø ligger Øverland arboret med trær fra mange kanter av verden. Arboretet eies og skjøttes av Selskapet til Norges Vel i samarbeid med Norges Landbrukshøgskole. Kalkbruddene for Øverland kalkovn kan ses i terrenget vest for arboretet. Leden krysser Ankerveien som Peder Anker bygget i 1790-årene for transport av malm og jern mellom sine anlegg på Bærum Verk, Fossum og Hammeren i Maridalen. Videre går den gjennom Holen skog med tufter etter en vikingtidsgård, som sannsynligvis var forlatt på 1200-tallet. Her finnes dessuten 40 gravrøyser.

Leden fortsetter til den tidligere husmannsplassen Nygård som i dag er bevertingssted, åpent i helgene. Her ender Pilegrimsvandringen fra Haslum kirke som alle sjetteklassinger i Bærum er med på. Lenger vest passeres Skriverberget hvor veifarende har risset inn sine intialer og årstall i mer enn to hundre år. Eldst er HMS 1786. Det er forbudt å lage nye merker.

Leden fortsetter ned i Lommedalen hvor gårdene ligger på strandterrasser formet av istiden. Gjennom området Larshavna går en fredet hulvei med flere løp. Hulveier er spor etter eldre veier og ser ut som brede grøfter. Gravfeltet Annikhaugen består av fem bronsealderrøyser og ligger i dette gamle kulturlandskapet. Månedens kulturminne for juli ender ved Hellerud gård som i dag er golfsenter.

Karin Solberg, Liv Frøysaa Moe